

4. Розраховується розмах варіації залишку грошових коштів на розрахунковому рахунку (R) по формулі:

$$R = 3 \cdot \sqrt[3]{\frac{3 \cdot Z_t \cdot Var}{4 \cdot Z_s}}$$

5. Розраховують верхню межу грошових коштів на розрахунковому рахунку (Ch), при перевищенні якої необхідно частину грошових коштів конвертувати в короткострокові цінні папери:

$$Ch = C_1 + R$$

6. Визначають точку повернення (Cr) – величину залишку грошових коштів на розрахунковому рахунку, до якої необхідно повернутися у випадку, якщо фактичний залишок засобів на розрахунковому рахунку виходить за кордони інтервалу (C_l, Ch):

$$Cr = C_1 + \frac{R}{3}$$

При моделюванні грошових потоків слід звернути увагу на наступне:

1. Залишки засобів на рахунку не є середньою величиною між верхньою і нижньою межами. Якщо встановлювати цільовий залишок рівним середній величині між межами, це мінімізує транзакційні витрати, якщо він буде встановлений нижче середнього рівня, результатом стане зниження альтернативних витрат.

2. Величина залишку грошових коштів і межі коливання, збільшуються із зростанням Z_t і Var ; збільшення Z_t робить більш витратним досягнення верхньої межі, а велика Var приводить до частих досягнень їх обох.

3. Модель може бути доповнена припущенням про сезонні коливання виручки. В цьому випадку грошові потоки не відповідатимуть нормальному розподілу, а почнуть враховувати збільшення або зменшення залишку залежно від того, переживає компанія період спаду активності або підйому.

Література:

Бертонеш М., Наум Р. Управление денежными потоками. - СПб.: Питер, 2004.

УДК 338

Узундай Д. Р.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

**ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАКЦІЇ
НА СТРУКТУРНІ РЕФОРМИ**

D. Uzundaj

**PROGNOSTICATION OF SOCIAL REACTION ON STRUCTURAL
REFORMS**

На сучасному етапі функціонування Української демократії чи не найбільшого значення набувають структурні реформи. Проблема побудови

моделі їх реалізації доповнюється проблемою успішного здійснення і сприятливої реакції пореформованого простору.

Наразі спостерігається амбівалентність поглядів українського суспільства з приводу обирання, формування та імплементації того чи іншого вектору розвитку держави. Це породжує невпевненість владної верхівки у реакції на реформи, що тісніше за інші взаємодіють із народом (як-от: спроба відмінити єдиний податок, скасування пільг для ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС тощо). У свою чергу, невпевненість викликає потребу в моделюванні та спробах спрогнозувати поведінку суб'єктів даної конкретної реформи.

На нашу думку, покладання держави як єдиної синергетичної системи (від грецьк. *synergetikos* – спільний; який діє узгоджено) має досить вагомій підстави.

Впровадження даної концепції при розробці та ратифікації законодавчої бази дозволяє (використовуючи методи та прийоми синергетики, економетрики, соціології та інших окремих наук галузі, що зазнає реформування) підвищити обізнаність владних структур про наслідки їх діяльності. Це, в свою чергу, нівелює вплив додаткових ендо – та екзогенних ризиків.

Треба звернути увагу на закон зворотної дії синергетичних систем. При моделюванні систем інших типів, як правило, досліджується *тільки* вплив X на Y. У даному ж контексті не тільки усі підсистеми X детермінують поведінку Y, а й сам Y у довгостроковому періоді дещо впливає на X. Коли мова йде про структурне реформування, мають на увазі саме довгостроковий період.

Українські реалії засвідчують потребу в моделюванні ефективності державних структурних реформ на базі синергетичного підходу з метою подальшого прогнозування.

Література:

1. І.О. Крюкова Суспільно – економічні аспекти синергетики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Концепция самоорганизации. Синергетика : науково-аналітичні матеріали [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалів <http://www.synergetics.net.ru/>
3. Гальчинський А. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи. Методологічні аспекти/ А. Гальчинський. – К. : Либідь, 2006. – С. 55.